

การศึกษาความเป็นไปได้ในธุรกิจเพลงออนไลน์ แบบมีผู้ดำเนินรายการ ในประเทศไทย

โดย

วีรสิทธิ์ ว่างานต์

งานวิจัยเฉพาะเรื่องนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ)

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พ.ศ. 2550

การศึกษาความเป็นไปได้ในธุรกิจเพลงออนไลน์ แบบมีผู้ดำเนินรายการ ในประเทศไทย

โดย

วีรสิทธิ์ ว่างานต์

งานวิจัยเฉพาะเรื่องนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ)

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พ.ศ. 2550

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คณะเศรษฐศาสตร์

งานวิจัยเฉพาะเรื่อง

ของ

นายวีรสิทธิ์ ว่างกานต์

เรื่อง

การศึกษาความเป็นไปได้ในธุรกิจเพลงออนไลน์ แบบมีผู้ดำเนินรายการ ในประเทศไทย

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ)

เมื่อ วันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ.2550

อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเฉพาะเรื่อง

(อ.ดร. เจริญชัย เล็งศิริวัฒน์)

กรรมการงานวิจัยเฉพาะเรื่อง

(ผศ.ดร. อรวรรณ รัตนภากร)

คณบดี

(รศ.ดร.นิพนธ์ พัวพงศกร)

บทคัดย่อ

การศึกษางานวิจัยเฉพาะเรื่องฉบับนี้ มุ่งศึกษาต้นทุนและผลประโยชน์ทาง เศรษฐศาสตร์ของการลงทุนในธุรกิจเพลงออนไลน์ แบบมีผู้ดำเนินรายการ ในประเทศไทย ที่มีการ พัฒนาจากการให้บริการวิทยุกระจายเสียง โดยมีการนำเอาเทคโนโลยีด้านสารสนเทศมา ประยุกต์ใช้กับการดำเนินการให้บริการเพลงออนไลน์ แบบมีผู้ดำเนินรายการ ในประเทศไทย อัน นำมาซึ่งประสิทธิภาพ ความรวดเร็ว และกลุ่มเป้าหมายในการให้บริการที่เพิ่มขึ้น เทคโนโลยี สารสนเทศที่นำมาใช้ในการลงทุนประกอบด้วย เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต (Internet) เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์กราฟฟิก เทคโนโลยีการรับส่งข้อมูล และเทคโนโลยีการจับเก็บข้อมูล โดยการประเมิน ธุรกิจการให้บริการเพลงออนไลน์ แบบมีผู้ดำเนินรายการ ในประเทศไทย ดังกล่าว ได้ทำการ วิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นเป็นระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 – ปี พ.ศ.2553

การรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย การสอบถามข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับธุรกิจดังกล่าว จากผู้ประกอบการรายต่างๆ และใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตโดยแบ่งเป็น ประเภทการใช้บริการในด้านต่างๆ ในประเทศไทย โดยข้อมูลต้นทุนมีการรวบรวมและประเมิน ต้นทุนที่ใช้จ่ายจริงที่เกิดขึ้นในธุรกิจ ขณะที่ข้อมูลผลประโยชน์ได้ทำการประเมินผลประโยชน์ของ ธุรกิจจากอัตราค่าโฆษณาที่เกิดขึ้นจากเว็บไซต์ที่ให้บริการเพลงออนไลน์นี้ โดยการตั้งราคาได้ เปรียบเทียบราคาจากอัตราค่าโฆษณาผ่านระบบวิทยุกระจายเสียง โดยตั้งราคาเป็น หนึ่งในสี่ ของ ราคาโฆษณารับจริงบนวิทยุกระจายเสียง ณ ปัจจุบัน และผลประโยชน์ด้านการลดค่าใช้จ่ายค่า สัมปทานวิทยุกระจายเสียง โดยหันมาให้บริการเพลงออนไลน์ผ่านอินเทอร์เน็ตแทน

การวิเคราะห์ประเมินธุรกิจใช้วิธีวิเคราะห์มูลค่าปัจจุบันของต้นทุนและผลประโยชน์ จากการลงทุนเพื่อนำไปหามูลค่าปัจจุบันสุทธิของการลงทุน โดยกำหนดอัตราส่วนลดที่ใช้ในการ คำนวณ หามูลค่าปัจจุบัน ที่ร้อยละ 8.39 โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 กรณี คือ กรณีจำนวน ผู้ใช้บริการมากที่สุด กรณีจำนวนผู้ใช้บริการปกติ และกรณีจำนวนผู้ใช้บริการน้อยที่สุด

ผลการศึกษา การลงทุนการให้บริการเพลงออนไลน์ แบบมีผู้ดำเนินรายการ ใน ประเทศไทย ทั้ง 5 ปีที่ดำเนินการศึกษาพบว่ามูลค่าปัจจุบันสุทธิจากการลงทุน มีค่าเท่ากับ 4,474,463 บาท 1,980,541 บาท 348,076 บาท โดยมีอัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับ ร้อยละ

73, 30.9 , 5.3 ตามลำดับ ซึ่งหมายความว่าผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการในกรณีจำนวน ผู้ใช้บริการมากที่สุด และกรณีจำนวนผู้ให้บริการปกติมีมูลค่ามากกว่าเงินลงทุนที่เสียไป และการลงทุนจะสามารถคืนทุนได้ภายในระยะเวลา 1.025 ปี และ 1.052 ปี ตามลำดับ ส่วนในกรณี จำนวนผู้ใช้น้อยที่สุด ถึงแม้ว่าจะสามารถคืนทุนได้ภายในเวลา 3.39 ปี ซึ่งจะยังอยู่ภายใน ระยะเวลาดำเนินการของการศึกษา แต่มีอัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับร้อยละ 5.3 ซึ่งมีค่าน้อย กว่าอัตราส่วนลดที่ใช้ในการคำนวณหามูลค่าปัจจุบัน

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษางานวิจัยเฉพาะเรื่องฉบับนี้ สำเร็จด้วยความเรียบร้อยเนื่องจากผู้ศึกษา ได้รับการประสาทวิชาความรู้จากคณาจารย์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ศึกษาได้รับความอนุเคราะห์จากอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้สละเวลาในการให้ คำปรึกษาแนะนำ และชี้แนะแนวทางอันมีคุณค่า ตลอดเวลาที่ได้ศึกษางานวิจัยเฉพาะเรื่องฉบับนี้

งานวิจัยเฉพาะเรื่องฉบับนี้จะไม่สามารถสำเร็จได้ หากขาดผู้ให้คำปรึกษาและชี้แนะที่ดี คือ อ.ดร.เจริญชัย เต็งศิริวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเฉพาะเรื่อง และ ผศ.ดร.อรวรรณ รัต นภากร กรรมการงานวิจัยเฉพาะเรื่อง ที่ได้ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้งานวิจัย เฉพาะเรื่องมีความสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาของโครงการ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ อย่างยิ่ง ต่ออาจารย์ทั้ง 2 ท่าน ที่กล่าวมาข้างต้น

นอกจากนี้ ผู้ศึกษาขอขอบคุณ พี่ๆ โครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเพื่อนๆ ทุกท่านโดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณทิพย์พร เสนีवासย์, คุณธนิต คารวมิตร, คุณปฐมพร อุปไซติสุวรรณ, และคุณอดิรุจ ประภกิจสุวรรณ ที่กรุณาสันนับสนุนและให้ ข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

คุณประโยชน์ที่ปรากฏในงานวิจัยเฉพาะเรื่อง ฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบความดีนั้นให้แก่ บุพการีผู้ให้กำเนิดและเลี้ยงดู และท่านอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้ศึกษาจน สำเร็จในด้านการศึกษา ส่วนข้อบกพร่องในการศึกษางานวิจัยเฉพาะเรื่องครั้งนี้ ผู้ศึกษาขออ้อมรับ ไว้แต่ผู้เดียว

วีรสิทธิ์ ว่างานต์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พ.ศ. 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ.....	(3)
สารบัญตาราง.....	(6)
สารบัญภาพประกอบ	(8)
บทที่	
1. บทนำ	
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	5
1.3 ขอบเขตการศึกษา	5
1.4 แหล่งข้อมูล.....	5
1.5 วิธีการศึกษา	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.7 บริการประเภทออนไลน์ วิทยุกระจายเสียง และเพลงออนไลน์ที่กล่าวในงานวิจัย	6
1.8 องค์ประกอบของการศึกษา.....	7
2. พัฒนาการของธุรกิจออนไลน์	
2.1 พัฒนาการวิทยุกระจายเสียงในการให้บริการด้านความบันเทิง และเพลง.....	8
2.2 พัฒนาการคอมพิวเตอร์ การให้บริการภาพ และเสียง.....	10
2.3 พัฒนาการด้านการติดต่อสื่อสารบนโลกอินเทอร์เน็ต.....	12
2.4 วิวัฒนาการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์.....	24
2.5 วิวัฒนาการเพลงออนไลน์.....	32
3. แนวคิด ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ ระเบียบวิธีวิจัย และวรรณกรรมปริทัศน์	
3.1 แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับต้นทุนและผลประโยชน์.....	35
3.2 แนวคิดวิธีในการประเมินโครงการ.....	38
3.3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	40
3.4 แหล่งที่มาของข้อมูล.....	44

3.5	วรรณกรรมปริทัศน์.....	54
4.	การวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ในโครงการลงทุน	
4.1	การประมาณการต้นทุน.....	58
4.2	ประมาณการรายได้.....	63
4.3	การวิเคราะห์ด้านอุปสงค์.....	67
4.4	การวิเคราะห์ด้านอุปทาน.....	69
4.5	การวิเคราะห์ตลาดวิทยุออนไลน์ในประเทศไทยในปัจจุบัน.....	76
5.	การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของธุรกิจเพลงออนไลน์แบบมีผู้ดำเนินรายการ	
5.1	การวิเคราะห์สภาวะตลาด: SWOT & 4Ps.....	77
5.2	การวิเคราะห์ความต้องการผู้ใช้บริการเพลงออนไลน์.....	81
5.3	ผลวิเคราะห์ทางการเงิน.....	84
5.4	สรุปผลการวิเคราะห์ทางการเงิน.....	98
6.	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
6.1	สรุปผลการศึกษา.....	101
6.2	ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย.....	103
6.3	ข้อจำกัดของการศึกษาและข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อ.....	104
ภาคผนวก		
ก.	ราคาค่าโฆษณาของธุรกิจเพลงออนไลน์.....	107
ข.	กฎหมายและอัตราค่าจัดเก็บลิขสิทธิ์.....	119
ค.	นโยบายสารสนเทศ เพื่อพัฒนาประเทศไทยไปสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้.....	125
ง.	บริการออนไลน์.....	139
	บรรณานุกรม.....	143

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1	ค่ามัดจำการเช่าสำนักงาน..... 44
3.2	ค่าตกแต่งสำนักงาน..... 45
3.3	ค่าอุปกรณ์และเครื่องใช้สำนักงาน 46
3.4	ค่าอุปกรณ์คอมพิวเตอร์..... 47
3.5	ค่ามัดจำการเช่าที่ฝาก server..... 47
3.6	ค่าระบบ Wireless LAN..... 48
3.7	ค่าห้องส่งสัญญาณวิทยุออนไลน์ (ราคาต่อห้อง)..... 49
3.8	รายละเอียดเงินเดือนบุคลากรและการคำนวณเงินเดือนบุคลากรในบริษัท..... 51
4.1	ประมาณการต้นทุนคงที่ก่อนดำเนินการ..... 60
4.2	เงินเดือนบุคลากร..... 62
4.3	รายได้ที่จะได้รับ เป็นรายเดือน รายปี..... 64
4.4	จำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยปี พ.ศ. 2544 – 2549..... 67
4.5	ผู้ให้บริการ Download เพลง..... 70
4.6	ผู้ให้บริการแบบเลือกฟัง..... 71
4.7	ผู้ให้บริการฟังเพลงแบบมีผู้ดำเนินรายการ..... 73
4.8	ผู้ให้บริการวิทยุกระจายเสียง..... 75
5.1	ประมาณการผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในช่วงเวลาต่างๆ..... 82
5.2	จำนวน Spot โฆษณาและอัตราค่าบริการในช่วงเวลาต่างๆ (บาท)..... 83
5.3	จำนวน banner และอัตราค่าบริการ (บาท)..... 84
5.4	ประมาณการงบกำไรขาดทุนกรณีจำนวนผู้ใช้บริการมากที่สุด..... 88
5.5	ประมาณการกระแสเงินสดกรณีจำนวนผู้ใช้บริการมากที่สุด..... 89
5.6	ประมาณการงบกำไรขาดทุนกรณีจำนวนผู้ใช้บริการปกติ..... 92
5.7	ประมาณการกระแสเงินสดกรณีจำนวนผู้ใช้บริการปกติ..... 93
5.8	ประมาณการงบกำไรขาดทุนกรณีจำนวนผู้ใช้บริการน้อยที่สุด..... 96
5.9	ประมาณการกระแสเงินสดกรณีจำนวนผู้ใช้บริการน้อยที่สุด..... 97
5.10	วงจรระยะเวลาคืนทุน..... 98

5.11	ผลวิเคราะห์ทางการเงิน.....	98
5.12	อัตราคิดลด (%)	99

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1.1	จำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ต (page view)	3
2.1	เครือข่ายอินเทอร์เน็ต	13
4.1	การใช้งานอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยปี พ.ศ.2549.....	68
4.2	การใช้งานอินเทอร์เน็ตประเภทบันเทิงในประเทศไทย ปี พ.ศ.2549.....	68